

Inhoud

Q. Wat is de stand van zaken van de plannen van Gelre Ziekenhuizen in, om onder andere de acute zorg af te schalen?.....	2
Q. Waarom neemt Gelre Ziekenhuizen deze besluiten?.....	3
Q: Hoe kijkt u terug op het gegeven dat Gelre Ziekenhuizen halverwege 2023 per direct de afdeling acute verloskunde heeft gesloten? Wat kunt en wilt u doen om dit besluit terug te draaien?.....	4
Q. Deelt u de zorgen van de gemeente en de inwoners van Zutphen? En deelt u de opvatting dat zij actiever betrokken hadden moeten worden in dit voor hen ingrijpende proces?.....	5
Q. Wat vindt u er van dat personeel van Gelre Ziekenhuizen niet wordt meegenomen in de besluitvorming en dat zij vanuit de media moeten vernemen dat hun ziekenhuis gaat sluiten?.....	6
Q: Voldoet Gelre Ziekenhuizen aan de eisen voor een zorgvuldig besluitvormingsprocedure, zoals staat beschreven in de AMvB Acute Zorg? Bent u het eens dat hier sprake is van informeren, en niet van consulteren, zoals de wet voorschrijft?.....	7
1. Wat betreft het lopende proces van de uitwerking van het voorgenomen besluit van Gelre Ziekenhuizen om de acute en verloskundige zorg te reorganiseren:.....	7
2. Wat betreft de nieuw ontstaande situatie, waar de afdeling verloskunde per direct (24 april 2023) gesloten is:.....	8
Q: Hoe gaat u als minister ervoor zorgen dat de acute zorg, zowel de spoedeisende eerste hulp als de acute verloskundige zorg, in de regio Zutphen gegarandeerd blijft?.....	9
Q. Wat is de reden dat de acute verloskunde per direct sluit? En wat betekent dit voor de verloskundige, gynaecologische in de regio?.....	10
Q. Wat vindt u van het besluit dat per halverwege juli 2023 nóg meer zorg afgeschaald wordt dan initieel gecommuniceerd ? Hoe beoordeelt u eigenlijk deze verdere uitkleding van het ziekenhuis? Dit is toch zeer kwalijk?.....	11
Q. Wat betekenen deze veranderingen voor patiëntenzorg voor inwoners Zutphen en omgeving?	12
Q. Welke zorg blijft er nog wel beschikbaar in Zutphen?.....	13
1. Acute zorg.....	13
2. Verloskundige zorg.....	15
3. Reguliere / planbare / poliklinische zorg.....	16
4. Kindzorg.....	17

Q. Wat is de stand van zaken van de plannen van Gelre Ziekenhuizen in, om onder andere de acute zorg af te schalen?

- Gelre Ziekenhuizen heeft eerder in 2023 aangegeven te gaan toewerken naar twee locatieprofielen:
- De locatie in Apeldoorn wordt de locatie voor hoogcomplexe en spoedeisende zorg.
- De locatie in Zutphen wordt de locatie voor laagcomplexe planbare zorg en basisspoedzorg.
- Alle poliklinische zorg blijft op beide locaties beschikbaar.
- Vanaf 15 januari 2024 is de uitvoering van de locatieprofielen een feit.
- Concreet zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:
 - De start van een spoedplein in Zutphen, samen met de huisartsen, in de avond en nacht.
Tussen 8.00 en 21.00 is deze voorziening een SEH (7 dagen per week)
 - De start van 5 nieuwe focusklinieken: Chirurgie, Gynaecologie, MDL, Oogheelkunde en Orthopedie.
 - Interne verhuizing van enkele verpleegafdelingen en afdelingen dagbehandeling.

Zie verder ook QA 'Welke zorg blijft er nog wel beschikbaar in Zutphen?'

Q. Waarom neemt Gelre Ziekenhuizen deze besluiten?

- Gelre Ziekenhuizen heeft eerder aangegeven dat de keuze voor locatieprofielen onderdeel is van een breed pakket (ombuigingspakket) aan maatregelen om de eigen zorgorganisatie toekomstbestendig te maken.
- Een directe aanleiding om dit besluit te moeten nemen is een financieel tekort van ca. €20mln over het jaar 2022¹. Daarbij heeft het Gelre eerder laten weten dat de financiële situatie zodanig is dat zij het niet moeilijk kan veroorloven om op twee locaties voorzieningen voor acute zorg in de lucht te houden. Gelre verwacht dat de concentratie van acute zorg op één locatie financieel voordeel gaat opleveren.
- Naast de financiële problematiek wijst Gelre Ziekenhuizen ook op het schaarste vraagstuk wat betreft personeel: Het is het steeds moeilijker om voldoende met name gespecialiseerd personeel te vinden voor de acute zorg. Dit speelt met name voor de acute verloskunde.

• ¹ Gelre Ziekenhuizen verwacht over 2023 een tekort van vijf miljoen euro.

Q: Hoe kijkt u terug op het gegeven dat Gelre Ziekenhuizen halverwege 2023 per direct de afdeling acute verloskunde heeft gesloten? Wat kunt en wilt u doen om dit besluit terug te draaien?

- Met de beperkte capaciteit in de zorg is het van belang dat er goed gekeken wordt naar een zorgvuldige inrichting van het medische zorglandschap.
- Gelre Ziekenhuizen heeft aangegeven dat het door acute capaciteitsproblemen niet langer lukte een personele bezetting te organiseren die nodig is om de veiligheid, continuïteit van de zorg te waarborgen. Er was sprake van een overmachtssituatie.
- De raad van bestuur van een ziekenhuis gaat over haar eigen bedrijfsvoering en dus ook personeelsbeleid. Als minister ga ik hier niet over.
- Gelre Ziekenhuizen, locatie Zutphen, is geen «gevoelig» ziekenhuis.
- Alle inwoners, voor wie de locatie in Zutphen het dichtstbijzijnde ziekenhuis is, kunnen binnen de geldende norm van 45 minuten per ambulance naar minstens vier andere SEH's of afdelingen acute verloskunde vervoerd worden.
- Gelre Ziekenhuizen komt dus ook niet in aanmerking voor een beschikbaarheidsbijdrage (bijvoorbeeld voor acute verloskunde).
- Tot slot: wijzen op toezichthoudende rol IGJ en NZa.

Q. Deelt u de zorgen van de gemeente en de inwoners van Zutphen? En deelt u de opvatting dat zij actiever betrokken hadden moeten worden in dit voor hen ingrijpende proces?

- Ik herken dat voornemens tot wijzigen van het zorgaanbod zorgen met zich meebrengen bij bewoners maar ook bij zorgprofessionals. Nabijheid van een ziekenhuis is van belang voor de mensen in een regio. Maar daar moet dan wel goede zorg geleverd kunnen worden. Er moeten genoeg specialisten aanwezig zijn, genoeg personeel en genoeg patiënten.
- Ik vind het belangrijk dat inwoners, maar ook andere betrokkenen, zoals de gemeente, de ketenpartners en het ROAZ, tijdig en op juiste wijze worden betrokken in het vervolg van het proces.

Q. Wat vindt u er van dat personeel van Gelre Ziekenhuizen niet wordt meegenomen in de besluitvorming en dat zij vanuit de media moeten vernemen dat hun ziekenhuis gaat sluiten?

- Volgens mijn informatie heeft Gelre Ziekenhuizen de interne overleggenremia zoals de Medische Staf en de Verpleegkundige Adviesraad altijd meegenomen in haar besluiten.
- Daarnaast legt de raad van bestuur verantwoording af aan de raad van toezicht.
- Aanvullend geeft de raad van bestuur van Gelre Ziekenhuizen aan dat zij de cliëntenraad van het Gelre en diverse regionale partners consulteert gedurende het hele proces.

Er is eventueel ook een tijdschrift beschikbaar met daarin een beschrijving van alle verrichte inspanningen van het bestuur van Gelre Ziekenhuizen in het kader van de AMvB acute zorg.

Q: Voldoet Gelre Ziekenhuizen aan de eisen voor een zorgvuldig besluitvormingsprocedure, zoals staat beschreven in de AMvB Acute Zorg? Bent u het eens dat hier sprake is van informeren, en niet van consulteren, zoals de wet voorschrijft?

1. Wat betreft het lopende proces van de uitwerking van het voorgenomen besluit van Gelre Ziekenhuizen om de acute en verloskundige zorg te reorganiseren:

- Gelre Ziekenhuizen is zowel door mij als door de IGJ herhaaldelijk gewezen op het belang van het zorgvuldig volgen van de procedure. Gelre Ziekenhuizen erkent het belang hiervan en zegt de AMvB te volgen.
- Op basis van de voor mij beschikbare informatie handelt de raad van bestuur van Gelre Ziekenhuizen inderdaad in lijn met de verplichtingen uit de AMvB acute zorg.
- De raad van bestuur van Gelre Ziekenhuizen bespreekt haar voorgenomen besluit zowel intern, in verschillende medezeggenschaps- en overleggremia, als extern, met bijvoorbeeld belanghebbende gemeenten.
- In algemene zin kan ik zeggen dat het voorstelbaar is dat er situaties denkbaar zijn waarbij betrokkenen zich niet voldoende betrokken voelen, maar dat de zorgaanbieder zich wel degelijk heeft ingespannen om betrokkenen op een goede manier in het proces te betrekken. De uiteindelijke uitkomst van de procedure kan, ondanks alle inspanningen, anders zijn dan betrokkenen wensen.

2. Wat betreft de nieuw ontstaande situatie, waar de afdeling verloskunde per direct (24 april 2023) gesloten is:

- Vanwege acute capaciteitsproblemen ziet de raad van bestuur zich genoodzaakt om de afdeling verloskunde per direct te sluiten.
- In een overmachtssituatie, waarin de kwaliteit, veiligheid en continuïteit van zorg niet langer kan worden gegarandeerd, voorziet de wet (Uitvoeringsbesluit Wkkgz artikel 8a.4) in een uitzonderingsgrond om af te wijken van de vereiste besluitvormingsprocedure.
- Als de acute (verloskundige) zorg met onmiddellijke ingang gestaakt wordt, met als reden dat de kwaliteit en veiligheid in het geding is – in zake Gelre Ziekenhuizen is dit nu het geval - dan mag dit achteraf, doch zo spoedig mogelijk, aan de IGJ gemeld worden.
- De IGJ is de dag van de sluiting van de afdeling verloskunde door de raad van bestuur van Gelre Ziekenhuizen geïnformeerd.
- Het eerder ingezette traject om het aanbod van de acute zorg op de locatie in Zutphen te wijzigen is in wezen een traject dat los staat van het besluit om per direct de afdeling verloskunde te sluiten.

Q: Hoe gaat u als minister ervoor zorgen dat de acute zorg, zowel de spoedeisende eerste hulp als de acute verloskundige zorg, in de regio Zutphen gegarandeerd blijft?

- Ik sta voor een toegankelijke, betaalbare en kwalitatief goede acute zorg. Ik verwijs ook graag naar de Beleidsagenda toekomstbestendige acute zorg toegestuurd, waarin de plannen staan uitgewerkt om tot een toekomstbestendige acute zorg te komen.
- Mijn inzet is om deze samenwerking in de regio verder te stimuleren en te bestendigen. Bijvoorbeeld met mijn plannen om regionale zorgcoördinatie in te gaan richten.
- Hoe de zorg precies in de regio wordt georganiseerd, is aan partijen in de regio.
- In de betreffende ROAZ regio (Zwolle) worden afspraken gemaakt om de zorgvraag op te vangen. Zo is in het ROAZ al afgesproken dat de omliggende ziekenhuizen voldoende capaciteit hebben om de verloskundige zorg op te vangen.
- Specifiek over de verloskundige zorg:
Het is belangrijk dat zwangere vrouwen uit de regio Zutphen tijdig en goed voorgelicht worden door hun verloskundigen over de verschillende mogelijkheden ten aanzien van de bevallocatie, zodat zij op basis van deze informatie een weloverwogen keuze kunnen maken voor een alternatieve voorkeurslocatie.

Q. Wat is de reden dat de acute verloskunde per direct sluit? En wat betekent dit voor de verloskundige, gynaecologische in de regio?

- Gelre Ziekenhuizen heeft laten weten dat het door acute capaciteitsproblemen niet langer lukt een personele bezetting te organiseren die nodig is om de veiligheid, kwaliteit en continuïteit van de acute verloskundige zorg te waarbaarborgen.
- De raad van bestuur beroept zich op een situatie van onverwacht.
- Bevallen kan dus niet meer in Zutphen, per 24 april jl.;
- Desalniettemin kunnen zwangeren nog wel in Zutphen terecht voor alle zorg rondom de bevalling. Ook kunnen vrouwen onverminderd in Zutphen terecht voor (acute) gynaecologische zorg en gynaecologische spoedconsulten.

Q. Wat vindt u van het besluit dat per halverwege juli 2023 nóg meer zorg afgeschaald wordt dan initieel gecommuniceerd ? Hoe beoordeelt u eigenlijk deze verdere uitkleding van het ziekenhuis? Dit is toch zeer kwalijk?

- Ik wil niet spreken over een uitkleding van het ziekenhuis; De zorg wordt wel op andere wijze georganiseerd.
- De ontwikkelingen in Gelre Ziekenhuizen gingen sneller dan oorspronkelijk gedacht. Dit heeft met name te maken met personele krapte, zo is mij verteld.
- Over de ontwikkelingen in de zomer van 2023:
In bijzonder betrof het hier een aantal wijzigingen in een deel van het acute zorgaanbod, de Cardio Care Unit (CCU) de IC (2 bedden) en bij een aantal cardiologische verrichtingen.
- Ook hier vindt ik het van belang dat alle juiste stappen doorlopen worden, en dat gebeurd€ ook.
- De IGJ ziet als toezichthouder toe – en is ook betrokken bij het meeschrijven aan een 'zorgbeleidsplan'.

Q. Wat betekenen deze veranderingen voor patiëntenzorg voor inwoners Zutphen en omgeving?

- Patiënten kunnen voor de meeste acute zorg gewoon in Gelre Zutphen terecht. Patiënten met een verdenking op een hartinfarct worden door de ambulance naar Apeldoorn of andere gespecialiseerd ziekenhuis gebracht.
- Gynaecologische zorg en zorg rond de bevalling blijft beschikbaar in Zutphen.
- Voor de meeste aandoeningen kunnen patiënten onverminderd terecht op de locatie van Gelre Ziekenhuizen in Zutphen. Vrijwel alle onderzoeken die nodig zijn voor de diagnose of behandeling kunnen in Zutphen worden blijven uitgevoerd.
- Om een voorbeeld te noemen: Behandelingen op het gebied van oncologie, bijvoorbeeld chemotherapie en immuuntherapie, blijven mogelijk in Zutphen.

NB U kunt ook benadrukken dat er ook kansen liggen in Zutphen. Inderdaad sommige zorg zal niet meer in Zutphen worden geleverd, maar andere zorg juist wél, en de reorganisatie biedt ook ruimte om in bepaalde vormen van zorg te innoveren en verder te specialiseren.

Q. Welke zorg blijft er nog wel beschikbaar in Zutphen?

1. Acute zorg

- Vanaf 1 juli 2023 vinden er in Zutphen geen acute operaties meer plaats. Voor deze zorg gaan patiënten na stabilisatie naar de locatie van Gelre Ziekenhuizen in Apeldoorn, of naar een ander ziekenhuis (al dan niet per ambulance).
- De Cardio Care Unit (CCU) is gesloten in Zutphen. Als er in Zutphen hartbewaking van patiënten nodig is, dan gebeurt dit op de Spoedeisende Hulp en Eerste Harthulp (SEH/EHH). Verpleegkundigen van de huidige CCU en Intensive Care (IC) gaan daar deze zorg bieden. Op termijn, als voldoende verpleegkundigen hiervoor zijn opgeleid, wordt deze zorg weer geboden op verpleegafdeling cardiologie/neurologie.
- Elektrische Cardioversies (ECV) blijven plaatsvinden zowel in Zutphen als Apeldoorn.
- De Intensive Care (IC) in Zutphen heeft 2 bedden en is verplaatst naar de SEH/EHH voor kort verblijf. Daar kunnen patiënten gestabiliseerd en beademd worden. Patiënten die een IC opname nodig hebben, gaan na stabilisatie naar Apeldoorn of een IC in een ander ziekenhuis.
- De hartkatheterisatiekamer (HCK) is gesloten in Zutphen. De laatste poli(klinische) hartkatheterisaties en pacemakerimplantaties in Zutphen vonden plaats in de week van 10 juli 2023. Sinds die datum gaan patiënten naar Apeldoorn.
- De Stroke-unit voor patiënten met een beroerte blijft in Zutphen op afdeling cardiologie/neurologie.
- Er blijft 24/7 spoedzorg aanwezig in Zutphen.
- Er is spoedplein ingericht in Zutphen, samen met de samen met de huisartsen, in de avond en nacht.

Tussen 8.00 en 21.00 is deze voorziening een SEH (7 dagen per week), met de daarbij behorende kwaliteitseisen.

2. Verloskundige zorg

- Bevallen kan dus niet meer in Zutphen, per 24 april jl.;
- Desalniettemin kunnen zwangeren nog wel in Zutphen terecht voor alle zorg rondom de bevalling. Ook kunnen vrouwen onverminderd in Zutphen terecht voor (acute) gynaecologische zorg en gynaecologische spoedconsulten.

3. Reguliere / planbare / poliklinische zorg

- In Zutphen is toegewerkt naar een locatie voor planbare (electieve) zorg met een 24/7 voorziening voor laag complexe spoedzorg, die samen met de huisartsen georganiseerd wordt. Er blijft in Zutphen een breed poliklinisch aanbod beschikbaar. In Zutphen komen ook focusklinieken, bijvoorbeeld op het gebied van Chirurgie en Orthopedie. Dit proces is voltooid op 15 januari jl
- Patiënten kunnen voor alle poliklinische (cardiologische) zorg zowel in Zutphen als Apeldoorn terecht of op een van de buitenpoliklinieken in Epe, Lochem, Dieren of Doesburg.
- Voor de meeste aandoeningen kunnen patiënten onverminderd terecht op de locatie van Gelre Ziekenhuizen in Zutphen. Vrijwel alle onderzoeken die nodig zijn voor de diagnose of behandeling kunnen in Zutphen worden blijven uitgevoerd.
- Om een voorbeeld te noemen: Behandelingen op het gebied van oncologie, bijvoorbeeld chemotherapie en immuuntherapie, blijven mogelijk in Zutphen.

4. Kindzorg

- Vanaf 16 juli 2023 is de verpleegafdeling Kind & Jeugd in Gelre Zutphen getransformeerd naar een kinderdagbehandeling, waar een groot deel van de kindzorg zal blijven worden aangeboden. Ter voorbereiding van deze verandering werden spoedgevallen van kinderen vanaf 1 juli 2023 al niet meer opgevangen op de SEH en dus niet meer op de afdeling Kind & Jeugd.
- Kinderen kunnen vanaf 16 juli 2023 in Gelre Zutphen terecht voor allerlei onderzoeken, behandelingen en planbare operaties, waarvoor geen langdurige opname nodig is. Denk hierbij aan klinische testen, het toedienen van medicatie, lab-afnames, observaties en dagverpleging na kleine chirurgische ingrepen.
- De kinderdagbehandeling is open van maandag t/m vrijdag, van 7.00 tot 18.00 uur. De polikliniek Kind & Jeugd in Gelre Zutphen blijft zoals hij nu is. Dus voor alle poliklinische afspraken kunnen kinderen gewoon in Zutphen. terecht. Dat geldt ook voor spoedgevallen..
- Bovendien zijn de kinderartsen 24/7 bereikbaar. Alleen voor opnames langer dan een dag (met overnachting) gaan kinderen per 1 juli naar Gelre Apeldoorn of een ander ziekenhuis in de buurt.

Onderwerp:	
Kernboodschap	<ul style="list-style-type: none"> - Het is van belang dat zorg toegankelijk en betaalbaar is. Daarnaast moet de kwaliteit van zorg voor iedere patiënt geborgd zijn, ongeacht de regio. Dat is ook een van de uitgangspunten van het Integraal Zorgakkoord. - Gezien de schaarste in de zorg is het van belang dat er zorgvuldig wordt gekeken naar de inrichting van het zorglandschap. Naar mijn oordeel is dat hier aan de orde. - Ik vind het belangrijk dat zowel de kwaliteit als de continuïteit van zorg is geborgd bij dit soort reorganisaties. - Ik heb het ziekenhuis altijd gewezen op de AmvB acute zorg, zodat een eventueel definitief besluit zorgvuldig wordt genomen en in afstemming met alle betrokkenen. De IGJ heeft het ziekenhuisbestuur eveneens gewezen op de AMvB. - Het Gelre ziekenhuis heeft benadrukt dat het hier een voorgenomen besluit betreft en dat ze alle nodige stappen zullen nemen zoals is voorgeschreven in de AmvB. - Inzake het per direct sluiten van afdeling verloskunde: dit is een separaat traject. Er is sprake van een situatie van overmacht, waardoor de kwaliteit en veiligheid niet langer gegarandeerd kon worden. In een dergelijk geval voorziet de Wkkgz in de mogelijkheid af te wijken van de besluitvormingsprocedure. - Tot slot wijs ik op de toezichthoudende rol van de NZa en IGJ. Zij gaan respectievelijk over de kwaliteit en veiligheid, en de toegankelijkheid. Van beide toezichthouders heb ik geen alarmerende signalen ontvangen.
Argumentatie en handelingsperspectief	<ul style="list-style-type: none"> - Vanuit VWS en vanuit de IGJ is regelmatig contact met Gelre Ziekenhuizen over de procedure. - IGJ is de primaire toezichthouder, en behoort dus ook toe te zien of de AMvB acute zorg op juiste wijze wordt gevolgd.
Politieke afspraken	<ul style="list-style-type: none"> - Keuze van Gelre Ziekenhuizen is in lijn met uitgangspunten IZA, althans kan in dat licht gezien worden. <i>Afspraak in het veld: In ROAZ overleg (regio Zwolle) is het door Gelre Ziekenhuizen opgestelde continuïteitsplan vastgesteld. Er zijn afspraken gemaakt over hoe de zorg in de regio wordt georganiseerd.</i>
Feiten & cijfers	<ul style="list-style-type: none"> - 20€mln verlies over boekjaar 2022; Het totale gat in de begroting betreft nu 40€mln. Verwacht verlies in 2023: €5mln. - Er is sprake van een relatief hoog ziekteverzuim van 20% op sommige afdelingen op de locatie in Zutphen, tot 50% op de afdeling Verloskunde, wat heeft geresulteerd in directe sluiting per 24 april 2023. - In 2022 is 90% van de afgesproken zorg geleverd. - Is er sprake van een 'gevoelig' ziekenhuis? -> Nee, niet volgens de meest recente (11 april 2023) bereikbaarheidsanalyse van het RIVM. - Over de afdeling verloskunde: Volgens de Raad van Bestuur zijn er 600 bevallingen per jaar op locatie Zutphen. Volgens verloskundig personeel Zutphen is er eerder sprake van 800 bevallingen per jaar.
Overig (zoals heikele punten en pers)	<ul style="list-style-type: none"> - Veel politieke aandacht, zowel in de regio, als nationaal (8x Kamervragen in 4 maanden tijd). - Nodige aandacht in de media, vooral regionaal, maar ook nationaal. - Past in het narratief over de zorgen van het verdwijnen van (zorg)voorzieningen in de regio.